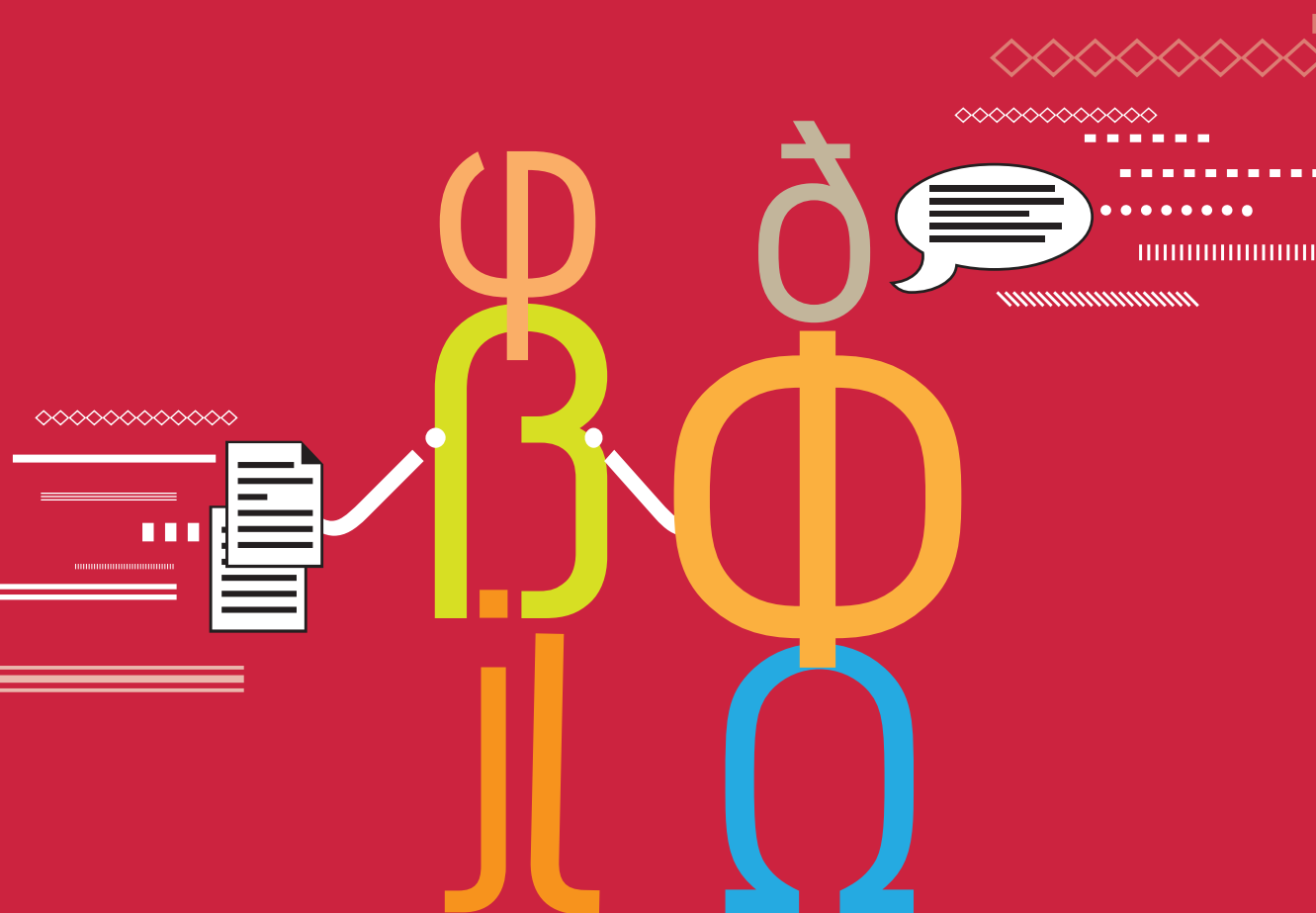

Tolken en vertalen:

Taal in actie

Europese Commissie

***Europe Direct helpt u antwoord te vinden op uw
vragen over de Europese Unie***

**Gratis nummer (*):
00 800 6 7 8 9 10 11**

(*) Als u mobiel of in een telefooncel of hotel belt, hebt u misschien geen toegang tot gratis nummers of kunnen kosten worden aangerekend.

Meer gegevens over de Europese Unie vindt u op internet
via de Europaserver (<http://europa.eu>).

Bibliografische gegevens bevinden zich aan het einde van deze publicatie.

Luxemburg: Bureau voor publicaties van de Europese Unie, 2009

ISBN 978-92-79-12050-3

doi:10.2782/12745

© Europese Gemeenschappen, 2009

Overneming met bronvermelding toegestaan.

Printed in Belgium

Gedrukt op chloorvrij gebleekt papier

DG INTERPRETATION

Tolken en vertalen:

Taal in actie

Europese Commissie

„In het leven en ook in de taal
zijn nuances alles.”

Louis Couperus

Tolken en vertalen: taal in actie

Of het nu op het werk is, in verband met export, bij een studie in het buitenland of op reis, talenkennis is meer dan ooit noodzakelijk. Daarom is het belangrijk het leren van vreemde talen te stimuleren, van jongs af aan en een leven lang.

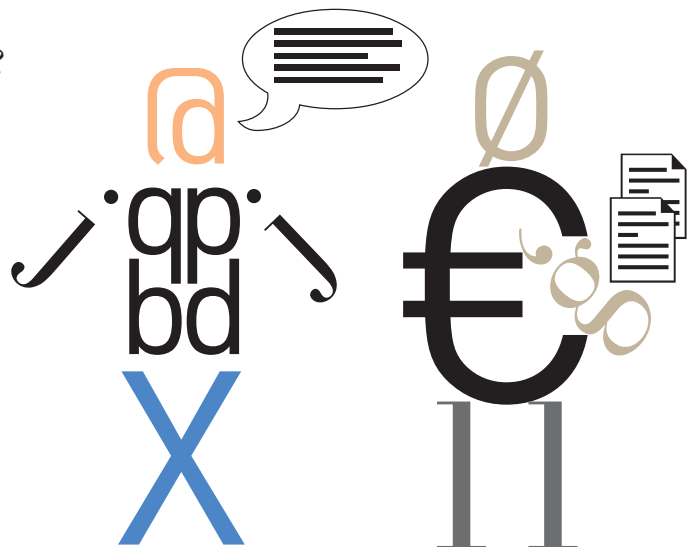
Er zijn echter momenten waarop zelfs de grootste polyglotten niet de nodige taalvaardigheid bezitten: ofwel omdat zij de taal niet kennen, ofwel omdat er te veel op het spel staat om alleen op hun eigen kennis te vertrouwen. Op dat moment hebben zij de hulp nodig van vakkundige specialisten in meertalige communicatie: de tolken en vertalers.

Wat wordt onder tolken en vertalen verstaan?

Hebt u interesse in een loopbaan als tolk of vertaler?

Bent u op zoek naar een
professionele vertaler of tolk?

Lees dan verder!

Veel gehoorde

over vertalen:

„Het enige wat je nodig hebt om te vertalen is een goed woordenboek.”

FOUT!

Vertalen is een vak. Als een woordenboek voldoende was, zouden er niet zo veel slechte vertalingen zijn. (Denk bijvoorbeeld eens aan al die onbegrijpelijke gebruiksaanwijzingen of grappige hotelberichten!)

„Goede vertalers hebben geen woordenboeken of referentiedocumenten nodig. Zij vertalen gewoon.”

FOUT!

Onderzoek maakt deel uit van het vertalen. Vertalers moeten informatiebronnen en termen in glossaria kunnen analyseren en met een kritisch oog bekijken.

„Een van mijn medewerkers spreekt drie talen, dus zij kan mijn vertalingen wel maken.”

FOUT!

Iemand die een vreemde taal schrijft of spreekt, is daarom nog geen goed vertaler.

„Als je twee talen goed beheerst, kun je alle teksten over en weer vertalen.”

FOUT!

Hoewel een paar vertalers naar meer dan een taal kunnen werken, zijn zij meestal gespecialiseerd in één bepaalde richting. Er is een groot verschil tussen het passief en het actief beheersen van een taal. Bovendien is een literair vertaler niet vanzelfsprekend in staat om een wettelijk contract te vertalen, en is een vertaler van handboeken over management niet de juiste keuze voor medische teksten.

„Het duurt niet lang meer of vertalers worden door machines vervangen.”

FOUT!

Sommige automatische vertalingen zijn erg goed, maar geen enkele machine kan tippen aan een menselijke vertaler: allerlei nuances en andere subtiliteiten van onze taal ontgaan de kunstmatige intelligentie nog volledig. De steeds krachtigere informaticatoepassingen vormen echter nuttige hulpmiddelen bij het vertalen.

misvattingen...

over tolken:

**„Tolk of vertaler, dat is hetzelfde.”
FOUT!**

Hoewel de twee veel punten van overeenkomst vertonen, zijn zij verschillende beroepen met een eigen profiel en een eigen opleiding; je kunt een goed vertaler zijn zonder te kunnen tolken, en omgekeerd.

**„Een tolk hoeft alleen maar goed in talen te zijn.”
FOUT!**

Tolken is een volwaardig beroep. Voor het vertolken van een gesprek dat verder gaat dan de uitwisseling van een paar beleefdheden, zijn speciale technieken nodig die zich niet zomaar laten improviseren.

**„Ik heb Portugees en Fins geleerd, dus kan ik in die twee talen tolken.”
FOUT!**

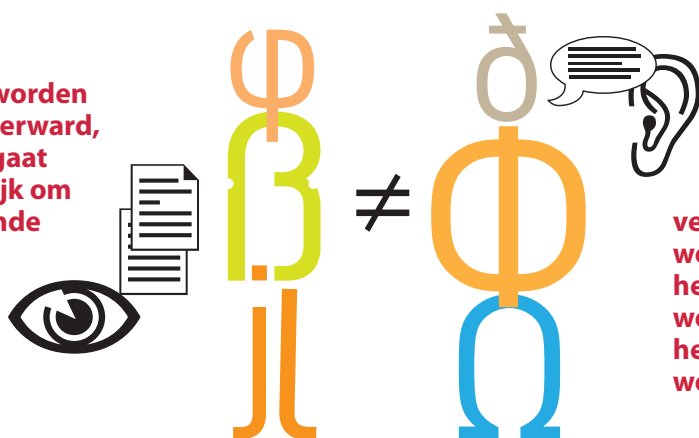
Je kunt alleen tolken in een taal die je perfect beheerst (doorgaans je moedertaal). Een tolk moet snel reageren, op korte tijd de informatie verwerken en deze helder, welsprekend en zonder veel pauzes of aarzelingen weergeven.

**„Een tolk is een tolk. Ik heb geen conferentietolk nodig.”
FOUT!**

Conferentietolken zijn in het bezit van een universitair diploma en hebben een zeer gedegen opleiding achter de rug. Hun werkgebied bestrijkt meer dan alleen maar conferenties. Niet alle tolken hebben deze opleiding gevolgd.

Wat is het verschil tussen tolken en vertalen?

Tolken en vertalers worden wel eens verward, maar het gaat wel degelijk om verschillende beroepen:

vertalers werken met het geschreven woord, tolken met het gesproken woord.

Het werk van een vertaler bestaat erin een document op te stellen dat de betekenis van het origineel nauwkeurig weergeeft in een vorm die recht doet aan de grammatica- en stijlregels van de doeltaal.

Een goede vertaling laat zich als een aparte en volwaardige tekst lezen. In vele gevallen, bijvoorbeeld bij wetgeving, is de vertaling „authentiek”, wat wil zeggen dat ze dezelfde rechtsgeldigheid heeft als het origineel.

Een getrouwe vertaling of vertolking geeft de bedoeling van de schrijver of spreker weer en houdt rekening met de stijl en het register van de gebruikte taal.

Het werk van een tolk bestaat erin de boodschap en de bedoelingen van een spreker getrouw weer te geven in de taal van de toehoorders.

In tegenstelling tot vertalers zijn tolken „zichtbaar” voor hun klanten. Zij maken rechtstreekse communicatie mogelijk. Tolken spreken in de eerste persoon en worden de stem van de spreker. Zij drukken de ideeën en overtuigingen van de spreker uit met dezelfde intensiteit en dezelfde nuances, zonder daar ooit hun eigen mening of commentaar aan toe te voegen.

Vertalers en tolken moeten alle nuances van wat in de brontaal is uitgedrukt doorgronden en het geschrevene of gezegde vervolgens zo getrouw en natuurlijk mogelijk in hun eigen taal weergeven. Daarvoor zijn bij vertalers zeer goede redactionele vaardigheden nodig en bij tolken het vermogen snel te denken!

De kwaliteiten van de professionele vertaler en de conferentietolk

Begrijpen is een essentiële voorwaarde voor het vertaalproces: je kunt de inhoud van een tekst of van gesproken woord immers alleen helder weergeven als je die volledig begrijpt. Tolken en vertalers moeten dus een grondige kennis van de brontaal, een groot analytisch vermogen en kennis van het behandelde onderwerp bezitten. Maar begrijpen alleen is niet genoeg. Vertalers en tolken moeten in staat zijn om de informatie opnieuw nauwkeurig en in heldere bewoordingen weer te geven voor het doelpubliek.

Zij moeten weten hoe ze hun taalgebruik bij een geschreven of een gesproken tekst kunnen aanpassen.

Vertalers

Zij moeten beschikken over zeer goede **redactionele vaardigheden** om documenten te produceren die niet „naar een vertaling rieken”.

Zij moeten uiterst **nauwkeurig en precies** werken om trouw te blijven aan het origineel en alle informatie daarin weer te geven. Voor het vertalen van gespecialiseerde teksten moet doorgaans terminologisch en documentair **onderzoek** worden verricht en moeten specialisten op het vakgebied in kwestie worden geraadpleegd. Een kritische geest, leergierigheid en zin voor initiatief zijn in dit verband onmisbare kwaliteiten.

Omdat zij vaak onder druk moeten werken (krappe termijnen), moeten vertalers flexibel

zijn, prioriteiten kunnen stellen en het werk organiseren.

Freelancers moeten ook het vermogen bezitten om hun activiteiten te promoten en te beheren.

Vertalers moeten ook in toenemende mate over **computervaardigheden** beschikken: ze moeten een reeks softwareprogramma's kunnen gebruiken om hun werk te optimaliseren.

Tolken

Zij moeten over een **uitstekende uitdrukkingsvaardigheid** beschikken om even helder en efficiënt te communiceren als de spreker.

Conferentietolken moeten altijd op de hoogte zijn van de actualiteit en de ontwikkelingen op hun werkteerrein op de voet volgen. Tolken moeten ook in toenemende mate over **computervaardigheden** beschikken: ze moeten een uiteenlopende reeks van tools voor onderzoek kunnen gebruiken. Als ze aan het werk zijn, is er geen tijd om dingen op te zoeken in woordenboeken of encyclopedieën: zij kunnen het zich niet permitteren om te aarzelen.

Omdat zij zonder vangnet werken, zijn **intuïtie, aanpassingsvermogen** en reactiesnelheid onmisbare eigenschappen om aan alle werksituaties, ongeacht de spreker of het onderwerp, het hoofd te bieden.

Zij moeten **gevoelig zijn voor cultuurverschillen** en de situatie waarin iets wordt gezegd, teneinde de bedoeling van de spreker diplomatiek te verwoorden.

Hoe word ik vertaler of tolk?

Er zijn verschillende wegen die naar het beroep van vertaler of tolk leiden.

In vele landen is er geen standaardtraject om vertaler of tolk te worden, maar in sommige landen is het behalen van een universitair diploma of een staatscertificaat nodig.

Beide beroepen vereisen echter bepaalde vaardigheden. De basisvoorwaarden zijn een **perfecte beheersing van de taal** waarin u werkt en een grondige kennis van één of meer vreemde talen. Ook een **specialisatie** kan van pas komen, afhankelijk van het gebied waarin u wilt werken: wetenschappen, techniek, rechten of economie.

Over het algemeen echter is bij aanstelling of voor inschrijving bij een vereniging van tolken en vertalers een universitair diploma vereist en worden tevens tests afgenomen om het niveau van de kandidaten te beoordelen.

Vertalen en tolken kan op bachelor- en masterniveau gestudeerd worden. Een groot aantal universiteiten en scholen voor tolken en vertalers bieden beroepsgerichte opleidingen aan. Veel vertalers en tolken hebben eerst

een talenopleiding gevolgd en hebben zich vervolgens gespecialiseerd in vertalen en/of tolken.

De **Europese masteropleiding conferentietolken (EMCI)** is gebaseerd op een basisleerplan; deze opleiding wordt door alle partneruniversiteiten aangeboden. Sinds 2001 voeren deze universiteiten een gemeenschappelijk beleid inzake studentenwerving en -beoordeling, zetten zij zich in voor het verzekeren van kwaliteit en herzien zij regelmatig het programma om in te kunnen spelen op veranderende behoeften. Het leerplan werd ontwikkeld in 1997 in overleg met de Europese instellingen en deze samenwerking blijft een integraal onderdeel van het programma.

Het directoraat-generaal Vertaling van de Europese Commissie heeft een kwaliteitslabel ontwikkeld voor de opleiding van vertalers in de vorm van een reeks vaardigheden die verworven moeten worden als onderdeel van een masteropleiding in vertalen. Dit kwaliteitslabel, bekend als de **Europese masteropleiding vertalen (EMT)**, heeft als doel te zorgen voor hooggekwalificeerde

vertalers die zijn toegerust met de vaardigheden om succesvol naar een job als vertaler te kunnen meedingen, met inbegrip van jobs binnen de Europese instellingen.

Een netwerk van universiteitsprogramma's die aan de EMT-voorwaarden voldoen, zal de uitwisseling van goede praktijken en de ontwikkeling van kwaliteitsnormen vergemakkelijken. Het uiteindelijke doel is het opleiden van vakkundige vertalers die in staat zijn om te werken in het snel veranderende domein van meertalige en multimediale communicatie, waarbij zij linguïstische, thematische en interculturele vaardigheden combineren met het vermogen om informatie op te zoeken, complexe technologische tools te gebruiken en een project te beheren.

Een andere opleiding (bv. economie, rechten of een technische opleiding) kan een goede basis vormen voor een loopbaan als vertaler of tolk, als men de nodige taalvaardigheid bezit. Technische experts die de nodige talenkennis hebben opgedaan, kunnen ook goede vertalers of tolken zijn aangezien zij deskundig zijn in hun vakgebied en de terminologie kennen. Een opleiding over de specifieke methoden en technieken die vertalers en tolken gebruiken, is echter wel aangeraden.

Zo kan een Nederlandse ingenieur die verscheidene jaren in Spanje heeft gewerkt op een gegeven moment besluiten technisch vertaler te worden, mits hij over een goede talenkennis en redactionele vaardigheden beschikt.

Een studie of stage in het buitenland is voor vertalers een troef en voor tolken een vereiste.

Het beroep van tolk en dat van vertaler staan open voor gehandicapten. Internationale organisaties zoals de Europese Unie hebben bijvoorbeeld blinde tolken en slechtziende en slechthorende vertalers in dienst.

Voor meer informatie over de onderwerpen in dit boekje kunt u contact opnemen met het plaatselijk kantoor van DGT in een van de vertegenwoordigingen van de Europese Commissie bij u in de buurt (¹).

(¹) Meer details over de plaatselijke kantoren staan op de website van DGT (<http://ec.europa.eu/dgs/translation>).

Waar werken vertalers en tolken?

Het beroep van vertaler en tolk kan worden uitgeoefend in de **overheidssector** (als ambtenaar bij de nationale of Europese overheid, internationale organisaties, enz.), de **particuliere sector** (bedrijfsleven, vertaalbureaus, enz.) en in het **verenigingswezen**.

Tolken en vertalers kunnen in **loondienst** of als zelfstandige werkzaam zijn (in dit laatste geval spreekt men vaak van **freelancers**). Bovendien komt het voor dat iemand zowel tolk als vertaler is.

Er zijn vele verschillende vertalingen:

- „algemeen”,
- financieel,
- juridisch,
- technisch (medisch, wetenschappelijk, op informaticagebied, enz.),
- literair,

- marketingmateriaal,
- nieuwsberichten.

Een vertaling hoeft niet altijd een volledig uitgeschreven tekst te zijn. Vaak vraagt men aan een vertaler om een **schriftelijke samenvatting** te maken van lange documenten of een snelle **mondelijke vertaling** te geven, om de klant in staat te stellen te bepalen welke delen van een omvangrijk document woord voor woord vertaald moeten worden of om gewoon de hoofdgedachte van de tekst weer te geven.

Webvertaling wordt steeds belangrijker in de huidige multimediale samenleving. Teksten voor het web moeten kort, makkelijk te lezen en speciaal aan het web aangepast

zijn. Vaak moet de originele tekst daarvoor herwerkt worden.

En niet te vergeten...

- ondertiteling bij films,
- advertenties,
- octrooien,
- software en computerspelletjes,
- stripverhalen.

Ook revisie, tekstbewerking, project- en bedrijfsbeheer en het verkennen van nieuwe zakelijke terreinen maken vaak deel uit van het werk van een vertaler.

De conferentietolk ⁽²⁾ is in staat op drie manieren te tolken.

Consecutief tolken: de tolk maakt aantekeningen terwijl de spreker aan het woord is, en geeft het gesprokene vervolgens in de doeltaal weer. Deze wijze van tolken is tegenwoordig weliswaar veel minder courant dan simultaantolken, maar is voor sommige soorten vergaderingen nog steeds geschikt (werk lunches, bezoeken aan fabrieken of onderzoekscentra, enz.).

Simultaantolken: de tolk werkt in een geluiddichte cabine met minstens één collega. De spreker praat in een microfoon, terwijl de tolk via zijn koptelefoon hoort wat er gezegd wordt en dit dan vrijwel gelijktijdig in zijn microfoon vertaalt. De aanwezigen in de zaal, die over een koptelefoon beschikken, kiezen

⁽²⁾ „Conferentietolk” is een titel. Conferentietolken werken niet alleen bij conferenties, maar zijn door hun vakbekwaamheid in allerlei situaties inzetbaar.

dan het kanaal van de door hen gewenste taal.

Fluistertolken: dit is een vorm van simultaantolken, meestal zonder apparatuur, waarbij de tolk tussen de aanwezigen staat of zit en rechtstreeks in het oor van zijn toehoorder fluistert.

De conferentietolk komt onder andere in actie bij:

- vergaderingen en conferenties,
- ontmoetingen tussen staatshoofden, regeringsleiders, enz.,
- handelsbesprekingen.

Tolken worden vaak gevraagd in rechtbanken, ziekenhuizen, politiekantoren, immigratiediensten, enz. Dat wordt dan „tolken voor overheidsdiensten” genoemd. In vele landen zijn hiervoor wegens de bijzonder gevoelige aard van het werk speciale kwalificaties vereist. Het directoraat-generaal Tolken bekijkt momenteel de opleidingsbehoeften voor juridische tolken.

Tolken in gebarentaal:

dankzij doventolken, die (meestal simultaan) **gesproken taal in gebarentaal omzetten**, kunnen ook doven en slechthorenden over heel de wereld aan vergaderingen of discussies deelnemen.

En niet te vergeten...

- interviews op radio en televisie,
- chats op internet,
- videoconferenties.

Tolken en vertalen: een gebruiksaanwijzing...

Hoe vind ik een professionele vertaler?

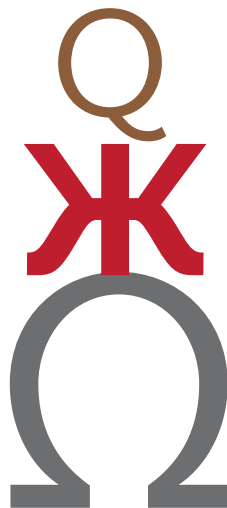
Om een professionele vertaler te vinden, kunt u zich best wenden tot een **nationale of internationale vereniging van vertalers**. Die kunnen u de naam geven van een of meer erkende vertalers die aan uw criteria beantwoorden (talencombinatie, vakgebied, enz.).

Dezelfde verenigingen kunnen u ook vaak vertaalbureaus aanraden. Een tweede mogelijkheid is op zoek gaan in **bedrijvengidsen** (online of een papieren versie): daarin staan veel vertaalbureaus vermeld.

De laatste jaren werden stappen ondernomen om **internationale kwaliteitsnormen** voor vertalen te ontwikkelen. In mei 2006 publiceerde het Europees Comité voor Normalisatie (CEN), in nauwe samenwerking met de European Union of Associations of Translation Companies (EUATC), de norm **EN 15038**, die een waarmerk biedt voor vertaaldiensten van hoge kwaliteit. Deze norm krijgt wereldwijd steeds meer erkenning en wordt weergegeven in de specificaties bij de aanbestedingen van de Europese Commissie voor freelancers. Zij reguleert niet alleen het vertaalproces zelf, maar ook alle andere fasen: van de specificaties in het begin tot de aflevering van het product aan het eind.

Wat kan ikzelf doen om een goede vertaling te krijgen?

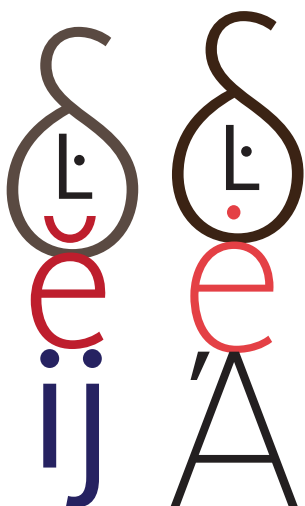
- Zoek een vertaler die **gespecialiseerd** is in het type tekst en in de talencombinatie die u wenst. Vertaalvaardigheden kunnen niet zomaar worden „omgekeerd” in een andere vertaalrichting, net zomin als ze automatisch van het ene vakgebied naar het andere kunnen worden overgedragen.
- Verstrek alle **referentiedocumenten** die de vertaler bij het werk nodig zou kunnen hebben: gelijkaardige reeds vertaalde teksten, technische documenten of glossaria kunnen zeer nuttig zijn. Dit geeft een beter resultaat en bevordert de samenhang.
- Geef de **bestemming** en de **doelgroep** van de vertaling aan. (Dient zij enkel ter informatie of wordt zij gepubliceerd? Is zij bestemd voor reclamadoeleinden?) Een vertaling die gepubliceerd zal worden, moet uiteraard aan hogere eisen voldoen en vergt ook meer werk van de vertaler. Daarom is het altijd wenselijk de vertaler te raadplegen wanneer u van plan bent een aanvankelijk alleen ter informatie gevraagde vertaling voor andere doeleinden te gebruiken.
- Geef de vertaler een voldoende lange **termijn**: bedenk dat goede vertalers veel klanten hebben — u bent niet de enige. Als tijd van cruciaal belang is, zal de vertaling niet goedkoop zijn: dringende vertalingen kosten meer. Het technische karakter van het document en de moeilijkheid van de brontaal zullen een invloed hebben op de tijd die nodig is om te vertalen.
- Deel de vertaler uw **op- en aanmerkingen** mee. De kwaliteit van de volgende vertaling zal er alleen maar beter van worden.

Hoe vind ik een professionele tolk?

U kunt het best eerst kijken op de website van een **nationale of internationale vereniging** van conferentietolken. Zij vermelden vaak professionele tolken die aan de door u vereiste criteria beantwoorden.

U kunt ook contact opnemen met een tolkenbureau. Deze bureaus zijn vaak opgenomen in **bedrijvengidsen**. Vervolgens onderhandelt u rechtstreeks met de tolk(en) over de voorwaarden.

Wat kan ikzelf doen om goed werk geleverd te krijgen?

- Geef zo duidelijk mogelijk aan wat uw **behoeften** zijn.
- Verstrek van tevoren alle **referentiedocumenten** en alle nuttige informatie over de te behandelen **onderwerpen**. Vooral de agenda en de notulen van de vorige vergadering zijn heel nuttig. Een slecht geïnformeerde tolk kan geen goed werk leveren.
- Wie een vergadering organiseert, moet rekening houden met de speciale eisen van het tolken, ongeacht de gekozen wijze van vertolking. De basisvoorwaarden zijn een goede **akoestiek** en **zichtbaarheid** in de vergaderzaal, en de gebruikte technische apparatuur moet aan de normen ISO 2603 en ISO 4043 beantwoorden.
- Uit ervaring is gebleken dat bij een meertalige vergadering de **communicatieve vaardigheden** van de deelnemers van het grootste belang zijn. Hoe groter het aantal talen dat wordt gebruikt, en hoe complexer de tolkenregelingen, hoe belangrijker deze vaardigheden zijn.
- Als u een meertalige vergadering voorziet of bijwoont, sta dan eens stil bij de vraag hoe u uw **boodschap** via de tolken kunt **overbrengen**. De tolken zijn er om de vergadering te laten verlopen alsof iedereen dezelfde taal sprak. Voor **tips** over **hoe u de communicatie in uw vergadering zo goed mogelijk laat verlopen**, en voor gedetailleerd advies over het organiseren van een vergadering, het spreken en het gebruik van nieuwe conferentiefaciliteiten, kan u terecht op de volgende website: http://scic.ec.europa.eu/europa/jcms/j_9/werken-met-tolken.
- **Richtsnoeren** voor sprekers bij webcasts staan op de volgende website: http://scic.ec.europa.eu/europa/jcms/c_6287/richtsnoeren-voor-sprekers-bij-webcasts.

Doe een beroep op professionele tolken en vertalers: uw goede naam is afhankelijk van de kwaliteit van uw vertalingen en vertolkingen.

Vertalers en tolken: beroepen met toekomst

Tegenwoordig gebruiken bijna alle vertalers computers. Dankzij de snelle groei van nieuwe technologieën hebben vertalers de beschikking gekregen over waardevolle hulpmiddelen, zoals vertaalgeheugens en software voor **spraakherkenning**, zodat zij hoe langer hoe efficiënter worden en sneller beter werk afleveren.

Computers vergemakkelijken samenwerking, coördinatie en netwerking — essentieel voor het vertalersvak vandaag de dag.

Gezien de stand van de techniek van het automatisch vertalen, vragen sommigen zich af of menselijke vertalers niet overbodig zullen

worden. Dat is echter niet realistisch. Talen zijn dermate complex en subtiel dat het niet erg waarschijnlijk is dat de machine de mens ooit kan vervangen.

De belangrijkste hulpmiddelen

Internet: hoewel niet speciaal voor vertalers ontworpen, biedt internet ongekende mogelijkheden voor documentair en terminologisch onderzoek.

Vertaalgeheugens: systemen die automatisch in een computergeheugen tekstsegmenten zoeken waarvan al een vertaling in het geheugen is opgeslagen. De vertaalde segmenten worden in de nieuwe vertaling ingebracht en de vertaler kan kiezen deze over te nemen, te wijzigen of af te wijzen. Dit is met name nuttig voor het vertalen van repetitieve of erg gestandaardiseerde documenten.

Terminologische databanken: IATE (InterActive Terminology for Europe) is een voorbeeld van een terminologische onlinedatabank. IATE bevat ongeveer 9 miljoen trefwoorden en werd opgebouwd door de terminologen van alle Europese instellingen. Sinds 2007 is IATE vrij toegankelijk via internet (<http://iate.europa.eu>).

Automatische vertaling: de „ruwe” vertaling van een document uit een brontaal in een doeltaal door middel van een samenstel van woordenboeken en taalkundige analyseprogramma's. Een automatische vertaling kan tijdwinst opleveren maar vereist grote oplettendheid: het resultaat moet heel vaak gecorrigeerd („post-editing”) en in ieder geval zorgvuldig nagekeken worden.

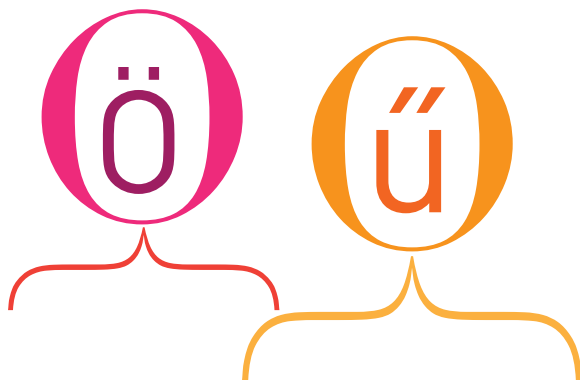
En de woordenboeken?

Vertalers gebruiken nog steeds **woordenboeken** als taal- en terminologiehulpmiddelen. Steeds meer worden de papieren versies vervangen door cd-roms of onlinewoordenboeken.

Tolken en technologie

Evenals vertalers maken tolken voortdurend gebruik van internet en databanken voor onderzoek en achtergrondinformatie ter voorbereiding van vergaderingen. Zij volgen de technologische ontwikkelingen op de voet om zo nodig in hun beroep van de nieuwe mogelijkheden gebruik te kunnen maken.

De Europese Commissie is een **trendsetter op het gebied van conferentietechnologie** met oplossingen voor videoconferenties met vertolking en webcasts met interactieve chatlijnen. Informatie over het ontwerpen van conferentieruimten staat ook op de volgende website: http://scic.ec.europa.eu/europa/jcms/c_5413/ontwerp-van-conferentiefaciliteiten.

Nuttige links

EUR-Lex (Gemeenschapsrecht online):
<http://eur-lex.europa.eu>

IATE terminologische databank:
<http://iate.europa.eu>

Directoraat-generaal Vertaling, Europese Commissie:
<http://ec.europa.eu/dgs/translation>

Europese masteropleiding vertalen (EMT):
<http://ec.europa.eu/emt>

Directoraat-generaal Tolken, Europese Commissie:
<http://ec.europa.eu/dgs/scic>

Europese masteropleiding conferentietolken (EMCI):
<http://www.emcinterpreting.org>

Verenigingen van vertalers, terminologen en vertaalbureaus

Internationaal

Globalization and Localization Association (GALA)
<http://www.gala-global.org>

International Association of Conference Translators
<http://www.aitc.ch>

International Association for Translation and Intercultural Studies
<http://www.iatis.org>

International Federation of Translators (FIT)
<http://www.fit-ift.org>

International Permanent Conference of University Institutes of Translators and Interpreters (CIUTI)
http://www.uni-leipzig.de/~isuew/ciuti/en/frame_en.html

Localization Industry Standards Association (LISA)
<http://www.lisa.org>

Unesco Clearing House for Literary Translation
<http://www.unesco.org/culture/lit>

In Europa

European Association for Machine Translation (EAMT)
<http://www.eamt.org>

European Council of Literary Translators' Associations (CEATL)
<http://www.ceatl.org>

European Society for Translation Studies (EST)
<http://www.est-translationstudies.org>

European Union of Associations of Translation Companies
<http://www.euatc.org>

Europese Commissie

Taal in actie

Luxemburg: Bureau voor publicaties van de Europese Unie

2009 — 16 blz. — 17,6 x 25 cm

ISBN 978-92-79-12050-3

doi:10.2782/12745

Waar kunt u EU-publicaties krijgen?

Betaalde publicaties:

- bij de EU Bookshop (<http://bookshop.europa.eu>);
- bij uw boekhandel onder vermelding van titel, uitgever en/of ISBN-nummer;
- rechtstreeks bij een van onze verkoopagenten. U vindt de contactgegevens op <http://bookshop.europa.eu> of u kunt ze per fax aanvragen op +352 2929-42758.

Gratis publicaties:

- bij de EU Bookshop (<http://bookshop.europa.eu>);
- bij de vertegenwoordigingen en delegaties van de Europese Commissie. U vindt de contactgegevens op <http://ec.europa.eu> of u kunt ze per fax aanvragen op +352 2929-42758.

Publicatiebureau

ISBN 978-92-79-12050-3

9 789279 120503